

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
«ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА»**

Інститут післядипломної освіти та довузівської підготовки

Кафедра управління та бізнес-адміністрування

СИЛАБУС

АТЕСТАЦІЯ (ЕКЗАМЕН)

Освітня програма «Публічне управління та адміністрування»

Спеціальність 281 Публічне управління та адміністрування

Галузь знань 28 Публічне управління та адміністрування

Затверджено на засіданні кафедри управління
та бізнес-адміністрування
Протокол № 1 від “27” серпня 2021 р.

м. Івано-Франківськ – 2021

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу
4. Система оцінювання курсу
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу
6. Ресурсне забезпечення
7. Контактна інформація
8. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Атестація (екзамен)
Освітня програма	Публічне управління та адміністрування
Спеціалізація (за наявності)	Відсутня
Спеціальність	281 Публічне управління та адміністрування
Галузь знань	28 Публічне управління та адміністрування
Освітній рівень	Бакалавр
Статус дисципліни	Основна
Курс / семестр	4 / 8
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	1,5 кредити ЄКТС (45 годин) Консультації – 4 год.
Мова викладання	Українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua

2. Опис освітнього компоненту

Атестація здобувачів вищої освіти — випускників за освітнім рівнем бакалавра здійснюється Екзаменаційною комісією після завершення теоретичної та практичної частини навчання за відповідним освітнім рівнем з метою встановлення фактичної відповідності засвоєних здобувачами вищої освіти рівня та обсягу знань, умінь, інших компетентностей вимогам Стандарту вищої освіти за спеціальністю 281 Публічне управління та адміністрування.

Атестація здійснюється на підставі оцінки рівня загально-професійних і спеціалізовано-професійних компетентностей випускників, передбачених відповідним рівнем національної рамки кваліфікацій і освітньо-професійною програмою підготовки фахівців за спеціальністю. Для проведення атестації випускників створюються Екзаменаційна комісія, строк повноважень якої становить один календарний рік. Формування, організацію роботи та контроль за діяльністю Екзаменаційної комісії здійснює ректор університету.

Студенти складають іспит та захищають бакалаврську (дипломну) роботу.

Функціями та завданнями проведення Атестації є:

- комплексна перевірка та оцінка науково-теоретичної та практичної фахової підготовки студентів-випускників з метою встановлення відповідності їх кваліфікаційного рівня вимогам Стандарту вищої освіти, освітньо-професійних програм, навчальним планам і програмам підготовки;
- прийняття рішення про присвоєння випускникам відповідної кваліфікації («Бакалавр публічного управління та адміністрування») та видачу диплома;
- розробка пропозицій щодо поліпшення якості підготовки фахівців зі спеціальністю 281 Публічне управління та адміністрування;
- вирішення питань про надання рекомендацій випускникам щодо впровадження та публікації результатів наукових досліджень.

Комплексний державний екзамен проводиться як комплексна перевірка знань студентів з таких навчальних дисциплін:

1. Менеджмент публічних інституцій та організацій
2. Публічне управління в галузях економіки.
3. Управління проектами та цільовими програмами.
4. Стратегічне управління у публічній сфері.
5. Місцеве самоврядування.
6. Теорія публічного управління
7. Електронне врядування

Зміст кваліфікаційних завдань, що виносяться на комплексний державний екзамен, орієнтується на діагностику рівня опанування бакалавром професійних компетентностей, що визначені у Стандарті вищої освіти, а також засобах діагностики якості вищої освіти. Комплексний державний екзамен повинен визначати рівень засвоєння студентами матеріалів наведених вище фахових дисциплін, уміння самостійно аналізувати проблемні ситуації та формувати системний підхід до їх розв'язання, активно використовувати набуті знання у своїй професійній діяльності, здатність пропонувати системні рішення із розробленням інформаційних технологій та засобів підтримки розв'язання складних практично важливих проблем із застосуванням методик врахування комплексних та невизначених обставин.

Компетентності (відповідно до матриці ОП):

- ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері публічного управління та адміністрування або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та наукових методів відповідної галузі і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.
- ЗК6. Здатність працювати в команді.
- ЗК7. Здатність планувати та управляти часом.
- ЗК9. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК10. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- ЗК12. Навички міжособистісної взаємодії.
- ЗК13. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів діяльності).
- ФК1. Здатність до соціальної взаємодії, до співробітництва й розв'язання конфліктів.
- ФК3. Здатність забезпечувати дотримання нормативно-правових та морально-етичних норм поведінки.
- ФК7. Здатність розробляти тактичні та оперативні плани управлінської діяльності.
- ФК11. Здатність у складі робочої групи проводити прикладні дослідження в сфері публічного управління та адміністрування

Програмні результати навчання (відповідно до матриці ОП):

- ПР2. Застосовувати норми та правила професійного спілкування українською мовою.
- ПР5. Знати стандарти, принципи та норми діяльності у сфері публічного управління та адміністрування.

3. Організація Атестації

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	
семінарські заняття / практичні / лабораторні	
самостійна робота	45

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
---------	---------------	------------------------	-----------------------------

8	281 Публічне управління та адміністрування	4	нормативний, практична підготовка			
Тематика курсу						
Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання	
Ознайомлення з Програмою комплексного державного екзамену, яка оприлюднюється на інформаційних стендах та на сайті кафедр, інституту	Самостійна робота		0,5		Не пізніше ніж за півроку до початку атестації.	
Самостійне опрацювання питань з публічного управління та адміністрування, включених у Програму комплексного державного екзамену	Самостійна робота	Див. п. 8	44		Протягом навч. року	
Ознайомлення з Графіком роботи ЕК та розподілом студентів за екзаменаційними групами (за розпорядженням директора інституту)	Самостійна робота		0,5		Не пізніше ніж за місяць до початку роботи ЕК.	
Оглядові лекції з навчальних дисциплін, включених до Програми комплексного державного екзамену	Лекції		Окремо за Навчальним планом		Травень 2022	
Консультації перед екзаменом	Консультації				Червень 2022	
Складання екзамену під час роботи Екзаменаційної комісії	Усний екзамен				Червень 2022	
Система оцінювання						
Загальна система оцінювання курсу	Шкала оцінювання: національна та ECTS					
	Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою			
			для екзамену, курсового проекту (роботи), практики		для заліку	
			90 – 100	A	відмінно	зараховано
			80 – 89	B	добре	
70 – 79	C					

	60 – 69	D	задовільно	
	50 – 59	E		
	26 – 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
	0-25	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Загальні критерії оцінювання:

“відмінно” – студент демонструє повні і глибокі знання навчального матеріалу, достовірний рівень розвитку умінь та навичок, правильне й обґрунтоване формулювання практичних висновків, уміння приймати необхідні рішення в нестандартних ситуаціях, вільне володіння науковими термінами, аналізує причинно-наслідкові зв’язки;

“добре” – студент демонструє повні знання навчального матеріалу, але допускає незначні пропуски фактичного матеріалу, вміє застосувати його щодо конкретно поставлених завдань, у деяких випадках нечітко формулює загалом правильні відповіді, допускає окремі несуттєві помилки та неточності;

“задовільно” – студент володіє більшою частиною фактичного матеріалу, але викладає його не досить послідовно і логічно, допускає істотні пропуски у відповіді, не завжди вміє інтегровано застосувати набуті знання для аналізу конкретних ситуацій, нечітко, а інколи й невірно формулює основні теоретичні положення та причинно-наслідкові зв’язки;

“незадовільно” – студент не володіє достатнім рівнем необхідних знань, умінь, навичок, науковими термінами.

Виконання всіх екзаменаційних завдань з комплексного державного екзамену є обов'язковим. Незадовільна оцінка з одного з екзаменаційних завдань є підставою для виставлення незадовільної оцінки за державний екзамен в цілому.

Оцінки державного екзамену і захисту випускної кваліфікаційної роботи виставляє кожен член комісії.

Підсумкова оцінка комплексного державного екзамену визначається як середня з позитивних оцінок за кожен вид екзаменаційних завдань (якщо інше не визначене програмою державного екзамену).

Рішення Екзаменаційної комісії про оцінку знань, виявлених при складанні екзаменів, а також про присвоєння студентам кваліфікації та видання випускникам дипломів (загального зразка чи з відзнакою) приймається на закритому засіданні комісії відкритим голосуванням більшістю голосів членів комісії, які брали участь в її засіданні. За однакової кількості голосів голови Екзаменаційної комісії є вирішальним. Якщо відповідь студента на державному екзамені або захист випускної кваліфікаційної роботи не відповідає вимогам рівня атестації, Екзаменаційна комісія ухвалює рішення про те, що студент не пройшов атестацію і в протоколі засідання Екзаменаційної комісії

	йому виставляється оцінка «незадовільно» (менше 50 балів). У випадку, якщо студент не з'явився на засідання Екзаменаційної комісії для складання екзаменів, у протоколі зазначається, що він є неатестованим у зв'язку з неявкою на засідання.
--	--

4. Політика курсу

Структура кожного державного екзамену, а також послідовність і терміни проведення екзамену у разі поділу його на письмову, тестову та усну частини, порядок і форма перевірки знань студентів під час атестації встановлюються випусковою (випусковими) кафедрою і затверджуються вченовою радою Інституту, факультету.

Засідання Екзаменаційної комісії є відкритими і проводяться за участю більше ніж половини її складу та обов'язкової присутності голови Екзаменаційної комісії. Тривалість засідання не повинна перевищувати шести академічних годин на день. Тривалість усного державного екзамену одного студента, як правило, не повинна перевищувати 30 хвилин. При проведенні письмового державного екзамену за тестовим комплексним контрольним завданням на екзаменаційну групу виділяється не більше чотирьох годин.

Повторне складання (перескладання) державного екзамену з метою підвищення оцінки не дозволяється. Якщо студент не з'явився на засідання Екзаменаційної комісії з поважної причини, що підтверджується відповідними документами, йому може бути встановлена інша дата складання екзамену під час роботи Екзаменаційної комісії.

Усіх форм навчальної співпраці стосуються вимоги Положення про запобігання плагіату та інших видів академічної нечесності у навчальній та науково-дослідній роботі студентів ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» та Кодексу честі ПНУ, яким визначаються норми поведінки студентів і працівників університету

<https://pnu.edu.ua/%D0%BF%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F-%D0%BF%D1%80%D0%BE-%D0%B7%D0%B0%D0%BF%D0%BE%D0%B0%D1%96%D0%B3%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F-%D0%BF%D0%BB%D0%B0%D0%B3%D1%96%D0%B0%D1%82%D1%83/>

5. Структура ОК

№	Тема	Результати навчання	Кількість балів
1.	Менеджмент публічних інституцій та організацій	<ol style="list-style-type: none"> 1. Види управління, які використовуються в публічній сфері. Закони управління в публічному управлінні 2. Вимоги до менеджерів публічної сфери: вітчизняний та зарубіжний досвід 3. Відмінні риси менеджменту в публічному та приватному секторах 4. Принципи, функції, стилі і методи управління 5. Делегування повноважень. Техніка і форми передачі розпоряджень. 6. Професійна компетентність керівника публічних інституцій та організацій 7. Встановлення особистих цілей менеджера. Методи планування роботи менеджера 8. Поняття та суть управлінського рішення. Підготовка управлінського рішення. Технологія ухвалення управлінського рішення 9. Поняття і загальна характеристика комунікацій. 	15 балів

		<p>Інформаційно-комунікаційні потоки у структурі публічного управління. Комунація та комунікаційний процес.</p> <p>10. Складові управлінської інформації, необхідної посадовим особам. Проблеми створення сучасної інформаційної системи публічного управління. Діяльність керівника щодо роботи з інформацією</p> <p>11. Порядок подачі документів на конкурс та послідовність його проходження. Посадова інструкція, як інструмент управління персоналом</p> <p>12. Професійна етика у сфері публічного управління</p> <p>13. Принципи публічного управління та цінності взаємодії з громадськістю. Рівні та етапи взаємодії з громадськістю</p> <p>14. Організація та проведення консультацій з громадськістю.</p> <p>15. Оцінка діяльності органів державної влади за напрямом «взаємодія з громадськістю»</p> <p>16. Організація роботи керівника з підлеглими. Приймання працівників і відвідувачів. Особисті контакти менеджера з підлеглими</p> <p>17. Вирішення конфліктів у роботі керівника</p> <p>18. Ділове спілкування у діяльності менеджера. Підготовка менеджера до ділових контактів. Проведення ділових переговорів</p> <p>19. Законність у організаціях публічної сфери.</p> <p>20. Відповідальність і дисципліна у організаціях публічної сфери</p>	
2.	Публічне управління в галузях економіки	<p>1 Теорії і моделі публічного управління</p> <p>2 Механізми публічного управління в економіці</p> <p>3 Основи публічного управління в економічній сфері.</p> <p>4. Методи державного регулювання економіки.</p> <p>5. Прямі, непрямі, адміністративні методи державного регулювання економіки.</p> <p>6. Види економічної політики держави, їх характеристика.</p> <p>7. Структура національної економіки. Структурно-галузева політика в Україні</p> <p>8. Розвиток галузей промисловості та основи управління промисловості.</p> <p>9 Управління промисловістю</p> <p>10 Управління у галузі сільського господарства</p> <p>11 Управління у галузі транспорту</p> <p>12 Управління у галузі освіти</p> <p>13. Управління охороною здоров'я</p> <p>14 Управління у туристичній сфері</p> <p>15 Управління галузями економіки в умовах Covid-19</p> <p>16 Державне регулювання сфери послуг</p> <p>17 Управління у сфері міжнародної торгівлі</p> <p>18 Управління галузями в умовах сталого розвитку</p> <p>19. Управління галузями економіки в умовах діджиталізації.</p> <p>20. Стратегія розвитку промисловості в Україні</p>	15 балів

		<p>21. Стратегія розвитку транспорту та транспортної інфраструктури</p> <p>22. Стратегія розвитку сільського господарства.</p> <p>23. Розвиток галузі охорони здоров'я. Медична реформа в Україні.</p> <p>24. Суб'єкти управління економікою на загальнодержавному і регіональному рівні, їх повноваження</p> <p>25. Нормативно-правове забезпечення управління економікою</p> <p>26. Основи державного регулювання економіки в Україні</p> <p>27. Стратегічні документи розвитку економіки в Україні</p> <p>28. Регулювання підприємницької діяльності</p> <p>29. Ліцензування, квотування як методи регулювання економіки</p> <p>30. Оподаткування та субсидування, як методи державного регулювання економіки.</p>	
3.	Управління проектами та цільовими програмами .	<p>1. Характеристика, види та суть проєкту та цільових програм.</p> <p>2. Роль проєктів у світовій економіці, зв'язок науки та інновацій, складові екосистеми проєкту.</p> <p>3. Стадії розвитку проєкту та цільових програм.</p> <p>4. Огляд проектної екосистеми України.</p> <p>5. Специфічні принципи розробки цільових програм.</p> <p>6. Основні етапи розробки цільових програм та їх характеристики.</p> <p>7. Важливість правильного формування команди проєкту.</p> <p>8. Важливість та ключові аспекти щодо візії, місії, цінностей проєкту.</p> <p>9. Емпатія в проектній діяльності. Основні інструменти побудови карти емпатії.</p> <p>10. Організаційно-технологічні моделі планування проєктів.</p> <p>11. Створення портрету клієнта. Модель ціннісної пропозиції і чим вона корисна.</p> <p>12. Динаміка команди. Етапи розвитку команди.</p> <p>13. Методи роботи з командою на різних етапах, мотивація в проектній діяльності.</p> <p>14. Визначення об'єму ринку проєкту.</p> <p>15. Методи розрахунку конкурентоспроможності проєкту (SWOT-аналіз, 5 сил Портера, багатокутник конкурентоспроможності).</p> <p>16. Базові поняття про інвестиції та умови залучення фінансування в проекти.</p> <p>17. Юридичні аспекти, які можуть виникати при розвитку проєкту або цільової програми і в процесі пошуку інвесторів.</p>	15 балів

		<p>18. Поняття ризику та невизначеності в проектному менеджменту.</p> <p>19. Поняття якості в контексті проектного менеджменту. Концепція управління якості проекту.</p> <p>20. Теоретичні засади підготовки презентацій.</p> <p>Правила успішного пітчингу.</p>	
4.	Стратегічне управління у публічній сфері	<p>1. Роль та сутність стратегічного управління</p> <p>2. Рівні стратегічного управління у публічній сфері</p> <p>3. Характеристика корпоративної стратегії</p> <p>4. Характеристика ділових (конкурентних) стратегій</p> <p>5. Характеристика функціональних стратегій</p> <p>6. Характеристика операційних стратегій</p> <p>7. Загальна схема процесу формування стратегії у публічній сфері</p> <p>8. Етапи формування стратегії у публічній сфері</p> <p>9. Особливості стратегічного планування на державному та місцевих рівнях</p> <p>10. Стратегічне бачення об'єкта публічної сфери</p> <p>11. Місія об'єкта публічної сфери</p> <p>12. Цінності і цілі в стратегічному управлінні</p> <p>13. Сутність і методи аналізу середовища функціонування об'єкта публічної сфери</p> <p>14. Технологія PEST-аналізу</p> <p>15. Конкурентний аналіз та його зміст. Аналіз конкурентних сил, що впливають на діяльність організації</p> <p>16. Сутність та значення побудови карти стратегічних груп</p> <p>17. Технологія SWOT-аналізу</p> <p>18. Бенчмаркінг (порівняльний аналіз об'єктів публічної сфери)</p> <p>19. Характеристика концепцій життєвого циклу, які враховуються в процесі стратегічного управління</p> <p>20. Концепція управління життєвим циклом організації I. Адізеса PAEI</p> <p>21. Фактори, які формують вибір стратегії</p> <p>22. Класифікація стратегій</p> <p>23. Альтернативність у стратегічному виборі</p> <p>24. Матриця БКГ, її структура, складові та побудова</p> <p>25. Структура матриці МакКінзі. Особливості побудови. Характеристика квадрантів</p> <p>26. SMART спеціалізація як інноваційний метод стратегічного планування розвитку регіону</p> <p>27. Стратегія блакитного і червоного океану</p> <p>28. Механізм розробки та впровадження стратегії блакитного океану</p>	15 балів

		29. Впровадження стратегії блакитного океану 30. Види і типи стратегічного контролю	
5.	Місцеве самоврядування	1. Принципи організації та функціонування місцевого самоврядування 2. Завдання місцевого самоврядування 3. Функції місцевого самоврядування 4. Правові основи місцевого самоврядування 5. Матеріальні та фінансові основи місцевого самоврядування 6. Розвиток теорії походження місцевого самоврядування 7. Основні наукові концепції місцевого самоврядування 8. Сучасні моделі місцевого самоврядування 9. Принципи демократичної участі у місцевому самоврядуванні 10. Форми демократичної участі у місцевому самоврядуванні 11. Механізми демократичної участі у місцевому самоврядуванні 12. Поняття і сутність децентралізації 13. Європейська хартія місцевого самоврядування 14. Світовий досвід децентралізації і розвитку місцевого самоврядування 15. Перспективні напрями формування сучасних територіальних громад 16. Алгоритм добровільного об'єднання територіальних громад 17. Практика створення об'єднаних територіальних громад 18. «Розумне зростання» в об'єднаних територіальних громадах 19. Поняття системи місцевого самоврядування 20. Конфлікт інтересів в органі місцевого самоврядування	15 балів
6.	Теорія публічного управління	1. Теоретико-методологічні засади державної політики. 2. Адміністративно-правові методи державного управління. 3. Цілі, завдання та критерії державного управління. 4. Формування теоретичних зasad та практичних механізмів державного управління. 5. Нормативно-правове забезпечення державної політики. 6. Адміністративно-правові методи управління культурою.	15 балів

		<p>7. Державна культурна політика в Україні в добу Речі Посполитої (1569–1648 рр.).</p> <p>8. Культурна політика Української Центральної Ради та Директорії УНР: порівняльна характеристика.</p> <p>9. Аналіз державної культурної політики.</p> <p>10. Прогнозування та планування державної культурної політики.</p> <p>11. Система моніторингу, аудиту та оцінювання ефективності державної культурної політики, їх складові.</p> <p>12. Комуникаційне та кадрове забезпечення державної культурної політики в Україні.</p> <p>13. Основні принципи розробки та реалізації культурної політики в Україні.</p> <p>14. Соціальне проектування в розробці та реалізації культурної політики в Україні.</p> <p>15. Основні напрями реалізації державного управління у соціокультурній сфері.</p> <p>16. Основні складові діяльності органів державного управління щодо національної історичної пам'яті та вшанування пам'яті жертв Голодомору органами влади.</p> <p>17. Проаналізуйте механізми й методи державного управління формуванням національної культурної ідентичності.</p> <p>18. Охарактеризуйте особливості розвитку культурної інфраструктури в сучасній Україні.</p> <p>19. Окресліть територіальні особливості реалізації державної політики щодо розвитку і функціонування української мови.</p> <p>20. Яку роль відіграють вищі навчальні заклади у державній гуманітарній політиці України?</p>	
7.	Електронне врядування	<p>1. Електронний уряд в системі електронного врядування</p> <p>2. Електронні адміністративні послуги</p> <p>3. Види електронних послуг</p> <p>4. Розвиток електронного врядування на регіональному рівні</p> <p>5. Розвиток електронного врядування на місцевому рівні</p> <p>6. Розвиток електронного врядування: зарубіжний досвід</p> <p>7. Інформаційні системи, засновані на хмарних технологіях</p> <p>8. Організація електронного документообігу</p> <p>9. Суть та зміст електронного врядування</p> <p>10. Принципи та особливості електронного врядування</p> <p>11. Основні цілі та стратегічні завдання електронного урядування</p> <p>12. Моделі електронного урядування</p>	10 балів

		<p>13. Основи державної політики в інформаційній сфері та в сфері електронного урядування</p> <p>14. Електронна демократія. Електронний парламент</p> <p>15. Портал державних послуг</p> <p>16. Заходи щодо розвитку інформаційної інфраструктури в Україні</p> <p>17. Етапи розвитку електронного врядування</p> <p>18. Нормативно-правова база електронного врядування в Україні</p> <p>19. Функції та основні напрями електронного врядування</p> <p>20. Електронні державні послуги та процеси</p>	
--	--	--	--

4. Система оцінювання ОК

Оцінювання результатів атестації здійснюється в порядку, передбаченому прийнятою в Університеті системою оцінювання знань.

Критерії оцінювання:

На оцінку «**«відмінно»** здобувач має продемонструвати у роботі глибокі і творчо засвоєні знання із проблематики; Правильно використовувати термінологію та наукову періодизацію; володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на поглибленаому рівні; комплексом знань та вмінь, який характеризується системністю. Застосування знань здійснюється на основі самостійного цілеутворення, побудови власних програм діяльності. Студент проявляє нешаблонність мислення у виборі і використанні елементів комплексу знань, здатний самостійно і творчо використовувати набуті уміння відповідно до варіативних ситуацій навчання. Студент спроможний самостійно формулювати узагальнення та висновки, нові задачі, розв'язувати нестандартні задачі, ситуації. Навчально-пізнавальна активність обумовлена пізнавальними інтересами, мотивами саморозвитку і професійного становлення.

На оцінку «**«добре»** здобувач має показати володіння комплексом знань та вмінь, який є частково-впорядкованим. У процесі застосування знань студент спроможний вибрати необхідній елемент комплексу знань та вмінь. Застосування знань та вмінь здійснюється як у стандартних ситуаціях, так і при незначних варіаціях умов на основі використання загальних рекомендацій. Відбувається перенесення сформованих умінь або їх комплексів на розв'язування незнайомих задач, ситуацій. Навчально-пізнавальна активність стимулюється пізнавальними інтересами, продукт діяльності оцінюється як професійно значущий.

На оцінку «**«задовільно»** здобувач володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на середньому рівні, може проілюструвати власними прикладами відповідь на питання, частково усвідомлює специфіку навчальних та прикладних задач, ситуацій тощо, має знання про способи розв'язування типових задач, ситуацій тощо. Однак процес самостійного розв'язування задач, ситуацій потребує опори на зразок. Навчально-пізнавальна активність студентів є ситуативно-евристичною. Домінують мотиви обов'язку та особистого успіху. Використання засобів саморозвитку та самопізнання відбувається не усвідомлено.

На оцінку «**«нездовільно»** здобувач володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на елементарному рівні, має уявлення про зміст окремих розділів. Виконання окремих методичних дій відбувається несвідомо, у більшості неправильно, навчально-пізнавальна активність проявляється лише у ситуаціях зовнішнього примусу.

Оцінки державного екзамену і захисту випускної кваліфікаційної роботи виставляє кожен

член комісії. Рішення Екзаменаційної комісії про оцінку знань, виявлених при складанні екзаменів, а також про присвоєння студентам кваліфікації та видання випускникам дипломів приймається на закритому засіданні комісії відкритим голосуванням більшістю голосів членів комісії, які брали участь в її засіданні. За однакової кількості голосів голос голови Екзаменаційної комісії є вирішальним. У випадку, якщо здобувач не з'явився на засідання Екзаменаційної комісії, у протоколі зазначається, що він є неатестованим у зв'язку з неявкою на засідання.

5. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	Мультимедіа, комп’ютери, ІТ-технології
Література:	
Менеджмент публічних інституцій та організацій	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Лазор О. Д. Основи державного управління та місцевого самоврядування [Текст] : навч.-метод. посіб. [вид. 5-те, допов. і переробл.] / О. Д. Лазор, О. Я. Лазор, І. Г. Юник. — Хмельницький : ТОВ “Поліграфіст — 2”, 2012. – 520 с. 2. Маркіна І.А. та ін. Менеджмент організацій: Навч. посіб. / І.А. Маркіна, Р.І. Біловол, В.А, Власенко. - К.: Центр учебової літератури, 2013. – 248 с. 3. Осовська Г.В. та ін. Менеджмент організацій: Підручник / Осовська Г.В., Масловська Л.Ц., Осовський О.А. - К.: Кондор-Видавництво, 2015. – 366 с. 4. Основи адміністративного менеджменту : навч. посіб. / В. Д. Бакуменко, Л. М. Усаченко, В. І. Тимчуник, О. В. Червякова ; за заг. ред. Л. М. Усаченко. - К. : НВДЦ “Нововведення”, 2013. – 148 с. 5. Шморгун Л. Г. Менеджмент організацій : навч. посіб. / Шморгун Л. Г. – К. : Знання, 2010. – 452 с. 6. Мельник А. Ф. Менеджмент державних установ і організацій [Текст] : Навч. посібник / А. Ф. Мельник, А. Ю. Расіна, Н. М. Кривокульська; за ред. А. Ф. Мельник. – К.: ВД “Професіонал”, 2006. – 464 с. 7. Конституція України : прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР. — К. : Просвіта, 1996. 8. Концепція реформування публічної адміністрації в Україні // Електронний ресурс. — Режим доступу : http://www.pravo.org.ua/files/administr.doc. 9. План відновлення України. Стратегічний документ 2015—2017. // [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://reforms.in.ua/Content/download/Strategic_doc_final%202015-2017.pdf 10. Про відкритість і прозорість діяльності органу виконавчої влади, органу місцевого самоврядування [Електронний ресурс] : Проект Закону України. – Режим доступу : http://www.minjust.gov.ua 11. Про державну службу [Електронний ресурс] : Закон України від 10.12.2015 р. 889-VIII. – Режим доступу : http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/889-19. 12. Діденко В. М. Менеджмент [Текст] : підручник / Василь Миколайович Діденко. – Рек. МОН. – К. : Кондор, 2020. – 584 с. 13. Мальська М. П. Менеджмент організацій : теорія та практика [Текст]: навч.посібник / М. П. Мальська, С. В. Білоус. – К. : SBA-Print, 2020. – 190 с. 14. Прийняття управлінських рішень [Текст]: навч.посібник / за ред. Ю.Є.Петруні. – К. : ЦУЛ, 2020. 216 с. 15. Публічна служба [Текст]: навч.посібник / Якобчук В.П. та ін. – К. : Ліра-К, 2021. – 394 с. 16. Особливості публічного управління та адміністрування [Текст]: навч.посібник / Бакуменко В.Д. та ін. – К. : Ліра-К, 2021. – 256 с. 	

17. Ірхін Ю. Б. Діагностика та розвиток професійних управлінських і лідерських здібностей державних службовців і службовців органів місцевого самоврядування в Україні [Текст]: навч.посібник / Ю. Б. Ірхін, В. Л. Федоренко. – К. : Ліра-К, 2017. – 114 с.
18. Політика в публічному управлінні [Текст]: навч.посібник / Бондар І.С. та ін. – К. : Ліра-К, 2021. – 200 с.
19. Лазор О. Основи публічного управління та адміністрування [Текст]: навч.-метод.посібник / Оксана Лазор, О. Лазор, І. Юник. – 2-е вид. – К. : Ліра-К, 2021. – 268 с.

Управління проектами та цільовими програмами

1. <http://www.yepworld.org/>
2. <https://business.diia.gov.ua/>
3. <https://usf.com.ua/>
- 4.Про затвердження Методичних рекомендацій з розроблення інвестиційного проекту, для реалізації якого може надаватися державна підтримка [Електронний ресурс] : наказ Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 13.11.2012 № 1279 / Міністерство економічного розвитку і торгівлі України. – Режим доступу :<http://www.me.gov.ua/LegislativeActs/Detail?lang=uk-UA&id=0c2ad6e5-19c9-4c2a-af78-b31c74b6a1d6>.
- 5.Деякі питання управління державними інвестиціями [Електронний ресурс] : постанова КМУ від 22.07.2015 № 571 / Кабінет Міністрів України. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/571-2015-%D0%BF>.
6. Майбутнє університетів. Режим доступу :<https://uifuture.org/publications/majbutnye-universitetiv/>
7. Український університет нового покоління. Режим доступу : <https://readymag.com/u3729875872/1838490/>
8. Бабаєв В.М. Управління проектами: Навчальний посібник для студентів спеціальності «Управління проектами» / Бабаєв В.М. – Харків: ХНАМГ, 2006. – 244 с.
9. Батенко Л. П. Управління проектами: Навч. посібник / Батенко Л. П., Загородніх О. А., Ліщинська В. В. Батенко Л. П., Загородніх О. А., Ліщинська В. В. — К.: КНЕУ, 2003. — 231 с.
10. Ноздріна Л.В. Управління проектами: підручник / Ноздріна Л.В., Ящук В.І., Полотай О.І./ За заг.ред.Л.В.Ноздріної. – К.: Центр учебової літератури, 2010. – 432с.
11. Управління проектами : навч. посібник / за ред. О. В. Ульянченка та П. Ф. Цигікала. – Харків : ХНАУ ім. В.В. Докучаєва, 2010. – 522 с.
12. Ковшун Н. Е. Аналіз та планування проектів : навч. посібник / Н. Е.Ковшун. – К. : Центр учебової літератури, 2008. – 344 с.
13. Тарасюк Г. М. Управління проектами : навч. посібник / Г. М. Тарасюк. –3-е вид. - К. : Каравела, 2019. – 320 с.
14. Піратовський М. М. Управління проектами : опорний конспект лекцій / М. М. Піратовський, Г. Л. Красневич. – Київ : Київський національний торговельно-економічний університет, 2013. - 83 с.
15. Фесенко Т. Г. Управління проектами: теорія та практика виконання проектних дій : навч. посібник / Т. Г. Фесенко ; Харк. нац. акад. міськ.гosp-ва. – Х. : ХНАМГ, 2012. – 181 с.
16. Филипенко О. М. Управління проектами : навч. посібник / О. М.Филипенко, Т. С. Колеснік. – Харків : ХДУХТ, 2016. – 161 с.
- 17.Рижиков В. С. Проектний аналіз : навч. посібн. / [В. С. Рижиков, О. В.Латишева, Дегтярьова Ю. В. та ін.]. – К. : Центр учебової літератури, 2007.– 384 с.

1. Опорний конспект лекцій на електронному носії: <http://www.d-learn.pu.if.ua>.
2. Практикум з дисципліни «Стратегічне управління у публічній сфері» для студентів спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» / В. М. Якубів, І. І. Боришкевич. Івано-Франківськ: ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», 2018. 114 с.
3. Відео-матеріали на електронному носії: <http://www.d-learn.pu.if.ua>.
4. Берданова О. В., Вакуленко В. М. Стратегічне планування регіонального розвитку : навч. посібник. К. : Вид-во НАДУ, 2007. 96 с.
5. Берданова О., Вакуленко В., Тертичка В. Стратегічне планування : навч. посібник. Л. : ЗУКЦ, 2008. 138 с.
6. Боришкевич І. І. Методологія формування стратегії розвитку сільськогосподарських підприємств // Ефективна економіка. 2018. № 4. URL : http://www.economy.nauka.com.ua/pdf/4_2018/156.pdf
7. Боришкевич І. І. Фактори впливу на побудову стратегії розвитку сільськогосподарських підприємств // Інноваційний розвиток та безпека підприємств в умовах неоіндустріального суспільства: матеріали міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (25 жовтня 2018 р.). Луцьк: 2018. С. 57-60.
8. Вакуленко В. М., Мамонова В. В., Шаров Ю. П. Стратегічне планування на місцевому та регіональному рівнях : навч. посібник. Ужгород : Патент, 2004. 198 с.
9. Василенко В. А., Ткаченко Т. І. Стратегічне управління : навч. посіб. – К. : ЦУЛ, 2004. 400 с.
10. Джексон Т. Хосин канри: как заставить стратегию работать / пер. с англ. М.: Институт комплексных стратегических исследований, 2008. 248 с.
11. Дробенко Г. О., Брусак Р. Л., Свірський Ю. І. Стратегічне планування розвитку територіальних громад. Львів : Сполом, 2001. 118 с.
12. European Agency for Safety and Health at Work. URL: Access mode: <http://www.hsepeople.com/forum/topic/1127>
13. Запровадження стратегічного планування в Україні : зб. документів і матеріалів / укл. Валерій Тертичка. К. : «К.І.С.», 2004.
14. Іцхак Адізес Ідеальний керівник. Чому ним неможливо стати : книга. К. : Наш формат, 2017. 288 с.
15. Іцхак Адізес. Управління життевим циклом корпорацій : книга. Х. : Книжковий клуб «Клуб сімейного дозвілля», 2018. 496 с.
16. Куйбіда В. С., Білоконь Ю. М. Територіальне планування в Україні : європейські засади та національний досвід. К. : Логос, 2009. 108 с.
17. Kim W. Chan and Mauborgne R. Blue Ocean Strategy: From theory to practice // California management review. – Vol. 47, № 3. – Spring 2005. – P. 110.
18. Ленд'єл М., Винницький Б., Ратейчак Ю. Моніторинг та оцінювання стратегій і програм регіонального розвитку в Україні. К. : Вид-во «К.І.С.», 2007. 120 с.
19. Осовська Г. В., Фіщук О. Л., Жалінська І. В. Стратегічний менеджмент : теорія та практика: навч. посібник. К. : Кондор, 2003.
20. Шершньова З. Є. Стратегічне управління : підручник. К. : КНЕУ, 2004. 699 с.
21. Якубів В. М., Боришкевич І. І., П'ятничук І. Д. Стратегічний аналіз розвитку сільськогосподарських підприємств Івано-Франківської області // Актуальні проблеми розвитку економіки регіону. 2018. Вип. 14. Т 2. С. 16-24.

22. Yakubiv V., Boryshkevych I. Strategic Analysis of the Development of Renewable Energetics in the World and in Ukraine // *Journal of Vasyl Stefanyk Precarpathian National University*. 2018. Vol. 5. № 3-4. P. 33-43.
23. Яворская В. В., Боришкевич И. И. Инновационные технологии в стратегическом управление сельскохозяйственных предприятий // International Scientific Conference «*Competitiveness and Innovation in the Knowledge Economy*» (September 22-23, 2017). Kishinev: 2018. P. 160-163.
24. Боришкевич І. І., Якубів В. М. Механізм формування та впровадження стратегії розвитку сільськогосподарських підприємств : монографія. Івано-Франківськ : Видавництво Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, 2020. 235 с.
25. Yakubiv V., Boryshkevych I., Yakubiv R., Balanced System of Economic Performances as a Strategy-forming Tool of Development of Agricultural Enterprises // *Scientific Papers Series «Management, Economic Engineering in Agriculture and Rural Development»*. 2019. Vol. 19. Issue 3. P. 669-679.
26. Boryshkevych I. Formulation of a Typical Development Strategy for Agricultural Enterprises (by the Method of Hoshin Kanri) // *Journal of Vasyl Stefanyk Precarpathian National University*. 2019. Vol. 6. № 3-4. P. 15-21.
27. Якубів В. М., Боришкевич І. І. Формування стратегії підвищення конкурентоспроможності підприємств ресторанного бізнесу // *Регіональна економіка*. 2020. № 1. С. 144-153.
28. Якубів В. М., Боришкевич І. І., Шматковська Т. О., Якубів Р. Д. Система стратегічного управління персоналом в органах публічного управління // *Вісник Прикарпатського університету*. 2020. Вип. 15. С. 3-6.
29. Yakubiv V., Boryshkevych I., Piatnychuk I., Iwaszczuk N., Iwaszczuk A. Strategy for the Development of Bioenergy Based on Agriculture: Case for Ukraine // *International Journal of Renewable Energy Research*. 2020. Vol. 10. № 3. P. 1092-1102.
30. Боришкевич І. І. Використання моделі TELESCOPIC OBSERVATIONS у стратегічному аналізі // *Економіко-управлінські аспекти трансформації та інноваційного розвитку галузевих і регіональних суспільних систем в сучасних умовах* : матеріали II Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції (28-29 квітня 2020 р.). Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2020. С. 131-134.
- Місцеве самоврядування***
1. Сайт дистанційного навчання. URL : <http://d-learn.pu.if.ua>
  2. Курс «Децентралізація в Україні – теорія та практика» // Prometheus. URL : <https://prometheus.org.ua/>
  3. Курс «Смарт-громада: управління на основі даних» // Prometheus. URL : <https://prometheus.org.ua/>
  4. Курс «Ефективна взаємодія органів місцевого самоврядування з громадськістю» // Prometheus. URL : <https://prometheus.org.ua/>
  5. Курс «Гендерно орієнтоване бюджетування для розвитку громад» // Prometheus. URL : <https://prometheus.org.ua/>
  6. Курс «Навчання для депутатів місцевих рад об'єднаних територіальних громад» // Prometheus. URL : <https://prometheus.org.ua/>
  7. Курс «Створення інституцій місцевого економічного розвитку громад» //

Prometheus. URL : <https://prometheus.org.ua/>

8. Курс «Ефективний бюджетний процес в органах місцевого самоврядування» // Prometheus. URL : <https://prometheus.org.ua/>

9. Курс «Підготовка та впровадження проектів розвитку громад» // Prometheus. URL : <https://prometheus.org.ua/>

10. Про добровільне об'єднання територіальних громад. Закон України. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua>

11. Про місцеве самоврядування в Україні : Закон України (із змінами та доповненнями). URL: <http://zakon4.rada.gov.ua>

12. Про місцеві вибори. Закон України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/595-19>

13. Про органи самоорганізації населення. Закон України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/595-19>

14. Про службу в органах місцевого самоврядування. Закон України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2493-14>

15. Про співробітництво територіальних громад. Закон України. URL: <https://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1508-18>

16. Європейська Хартія місцевого самоврядування (Рада Європи, 15 жовтня 1985 р.). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_036

17. Бородін Є. І. Квітка С. А., Тарабенко Т. М. Міжнародні стандарти місцевого самоврядування : хрестоматія. Дніпро : ГРАНІ, 2019. 148 с.

18. Децентралізація влади: порядок денний на середньострокову перспективу : аналіт. доп. / [Жаліло Я. А., Шевченко О. В., Романова В. В. та ін.]; за наук. ред. Я. А. Жаліла. Київ : НІСД, 2019. 192 с.

19. Дєгтяр А. О., Соболь Р. Г. Фінансове забезпечення розвитку ОТГ // *Теорія та практика державного управління i місцевого самоврядування*. 2019. № 1. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Ttpdu_2019_1_40.

20. Дєгтяр О. А. Методологічні підходи до розроблення та ухвалення раціональних управлінських рішень у сучасному менеджменті // *Теорія та практика державного управління i місцевого самоврядування*. 2017. № 1. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Ttpdu_2017_1_6.

21. Кравченко В. В., Бородін Є. І. Квітка С. А. Місцеве самоврядування в системі публічного управління : навч. посіб. у схемах. Дніпро : ГРАНІ, 2018. 148 с.

22. Лелеченко А. П., Васильєва О. І., Куйбіда В. С., Ткачук А. Ф. Місцеве самоврядування в умовах децентралізації повноважень: навч. посіб. К. : 2017. 110 с.

23. Місцеве самоврядування : підручник / за заг. ред. В. М. Вакуленка, Ю. Ф. Дехтяренка, В.С. Куйбіди. Київ : НАДУ, 2019. 672 с.

24. Реформа системи державного управління та місцевого самоврядування в Україні : стан, виклики, перспективи здійснення : наук. доп. / авт. кол. ; за заг. ред. В. С. Куйбіди. Київ : НАДУ, 2018. 180 с.

Теорія публічного управління

1. Бакуменко В. Д. Теоретичні засади державного управління : навч. посіб. / В. Д. Бакуменко, Л. М. Усаченко, О. В. Червякова ; за заг. ред. Л. М. Усаченко. К. : ТОВ

2. «НВП «Інтерсервіс», 2013. 174 с.

3. Державне управління та державна служба : [Словник-довідник] / Уклад.О.

- Ю. Оболенський. К. : КНЕУ, 2005. 480 с.
4. Енциклопедія державного управління : у 8 т. / Нац. акад. держ. упр. при Президентові України ; наук.-ред. колегія : Ю.В. Ковбасюк (голова), В. М. Князєв (співголова), І. В. Розпутенко (співголова) та ін. К. : НАДУ, 2011. 692 с.
  5. Історія державності України: експериментальний підручник / [О.М. Бандурка, В.А. Греченко, Ю.Д. Древаль та ін.] ; за заг. ред. О. М. Бандурки, О. Н. Ярмиша. Х. :ТОВ «Одіссея», 2004. 608 с.
  6. Крюков О. І. Філософія і психологія публічної влади: монографія / за заг. ред. В. Б. Дзюндзюка. Х. : Вид-во Хар РІ НАДУ «Магістр», 2015. С. 259–321.
  7. Малиновський В. Я. Словник термінів і понять з державного управління. К. : Центр сприяння інституц. розвит. держ.служби, 2005. 254 с.
  8. Мельтюхова Н. М. Державне управління як єдність діяльності та відносин: монографія. Х. : Вид-во ХарРІ НАДУ «Магістр», 2010. 204 с.
  9. Методологія державного управління : словник-довідник / Уклад. В. Д. Бакуменко (кер. автор. кол), Д. О. Безносенко, С. В. Бутівщенко та ін. ; заг. ред. В. І. Лугового, В. М. Князєва, В. Д. Бакуменка. К. : Вид-во НАДУ, 2004. 196 с.
  10. Нариси історії державної служби в Україні / О. Г. Аркуша, Є. І. Бородін, С. В. Віднянський та ін. ; редкол.: С. В. Кульчицький (кер. авт. кол.) та ін.] ; Голов. упр. держ. служби України, Ін-т історії НАН України. К. : Ніка-Центр, 2009. 536 с.
  11. Основи адміністративного менеджменту : навч. посіб. / В. Д. Бакуменко, Л. М. Усаченко, В. І. Тимцуник, О. В. Червякова ; за заг. ред. Л. М. Усаченко. К. : ТОВ «НВП «Інтерсервіс», 2013. 148 с.
  12. Особливості публічного управління та адміністрування : навч. посіб. / Бакуменко В. Д., Бондар І.С., Горник В. Г., Шпачук В. В. К. : КНУКіМ, 2016. 167 с.
  13. Офіційний веб-сайт Верховної Ради України [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws>. (дата звернення 21.05.2021)
  14. Офіційний веб-сайт Національної ради реформ [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://reforms.in.ua/>.(дата звернення 21.05.2021)
  15. Публічне адміністрування в Україні : навч. посіб./ [В.Б. Дзюндзюк, О. Б. Коротич, Н. М. Мельтюхова та ін.] ; за заг. ред. В. В. Корженка. Х. : Вид-во ХарРІ НАДУ «Магістр», 2012. 256 с.
  16. Розвиток теорії та методології державного управління : наукове видання / В.Д. Бакуменко // Збірка вибраних наукових праць у 2 ч. – Ч. 1. К. : АМУ, 2015. 320 с.
  17. Усаченко Л. М. Історія державного управління в Україні : навч. посіб. / Л. М. Усаченко, В. І. Тимцуник. К. : ТОВ «НВП «Інтерсервіс», 2013. 292 с.
  18. Pomaza-Ponomarenko A.L. Guidelines of the improvement of the state policy of territorial development / A.L. Pomaza-Ponomarenko // Вісник Національного університету цивільного захисту України (Серія: Державне управління), 2015. № 2 (3). С. 215–219.

Електронне врядування

1. Грицяк Н. В., Соловйов С. Г. Електронна демократія : навч. посіб. Київ : НАДУ, 2015. 66 с.
2. Дзюба С.В., Жиляєв І.Б., Полумієнко, С.К, Рубан І.А., Семенченко А.І Електронне урядування. Опорний конспект лекцій. Київ, 2012. 264 с.
3. [Електронне урядування та електронна демократія: навч. посіб.: у 15 ч. / за заг. ред. А.І. Семенченка, В.М. Дрешпака. К., 2017.](#) 1012с.
4. Кірєєва О. Спільноти практики та електронне навчання як інструменти професіоналізації публічних службовців / Ольга Кірєєва // Держ. упр. та місцеве самоврядування: зб. наук. пр. Д.: ДРІДУ НАДУ, 2014. № 4 (23). С. 181–191.
5. Зелена книга державної політики у сфері електронного урядування в Україні / уклад. Кобець Р.В. – К.: Новий друк, 2015. 54 с.

6. Електронні послуги: навч. посіб. / І. В. Клименко; за заг. ред. Н.В. Грицяк. – К.: НАДУ, 2014. 100 с.
7. Закон України «Про електронні документи та електронний документообіг» від 22.05.2003 № 851-IV <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/851-15#Text>.
8. Розпорядження Кабінету Міністрів України «Концепція розвитку електронного урядування в Україні» від 13.12.2010 № 2250-р <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2250-2010-%D1%80#Text>.
9. Корж І.Ф., Лихоступ С.В., Лихоступ В.М., Дорогих С.О. Становлення електронного парламенту в контексті євроінтеграції України. К. : ТОВ "ПанTot", 2015. 172 с.
10. Постанова Кабінету Міністрів України «Деякі питання документування управлінської діяльності» від 17.01.2018 № 55 <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/55-2018-%D0%BF#Text>
11. Постанова Кабінету Міністрів України Про заходи щодо створення електронної інформаційної системи "Електронний Уряд" від 24.02.2003 № 208 <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/208-2003-%D0%BF#Text>
12. Розпорядження Кабінету Міністрів України від «Про схвалення Стратегії розвитку інформаційного суспільства в Україні» від 15.05.2013 № 386-р <https://www.kmu.gov.ua/npas/246420577>.

6. Контактна інформація

Кафедра	<p>Кафедра управління та бізнес-адміністрування</p> <p>м. Івано-Франківськ, вул. Шевченка, 57, каб. 111 (вхід з вул. Чорновола) тел. +38 (097) 771-80-54 – ст. лаборант кафедри Галина Володимирівна Яцків</p> <p> kutba@pnu.edu.ua https://www.facebook.com/mbakafed https://www.instagram.com/kafedra_mba https://kutba.pnu.edu.ua</p>
Викладач	<p>П'ятничук Ірина Дмитрівна кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри управління та бізнес-адміністрування, менеджер та спікер Школи управлінців нової генерації, спікер ГО «Школа бізнесу і менеджменту»</p>
Контактна інформація викладача	<p> +380993217571 iryna.piatnychuk@pnu.edu.ua Персональна сторінка викладача на сайті кафедри</p>

7. Політика навчальної дисципліни

Академічна добочесність	<p>Дотримання академічної добочесності засновується на ряді положень та принципів академічної добочесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➢ Кодекс честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» ➢ Положення про запобігання академічному плаґіату та іншим порушенням академічної добочесності у навчальній та науково-дослідній роботі студентів ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». ➢ Положення про Комісію з питань етики та академічної добочесності ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». ➢ Положення про запобігання академічному плаґіату у ДВНЗ “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника”. ➢ Склад комісії з питань етики та академічної добочесності ДВНЗ “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника”. ➢ Лист МОН України “До питання уникнення проблем і помилок у практиках забезпечення академічної добочесності”. <p>Ознайомитися з даними положеннями та документами можна за посиланням: https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плаґіату/</p>
Пропуски занять (відпрацювання)	Можливість і порядок відпрацювання пропущених студентом занять регламентується «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника ” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019) (див. стор. 4.).

	<p>Ознайомитися з положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	<p>У разі виконання завдання студентом пізніше встановленого терміну, без попереднього узгодження ситуації з викладачем, оцінка за завдання - «незадовільно», відповідно до «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника ” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019) – стор. 4-5.</p> <p>Ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>
Невідповідна поведінка під час заняття	<p>Невідповідна поведінка під час заняття регламентується рядом положень про академічну добросердість (див. вище) та може привести до відрахування здобувача вищої освіти (студента) «за порушення навчальної дисципліни і правил внутрішнього розпорядку вищого закладу освіти», відповідно до п.14 «Відрахування студентів» «Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів вищих закладів освіти» - ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>
Додаткові бали	<p>Отримання додаткових балів за дисципліною можливе в разі виконання індивідуальних завдань, попередньо узгоджених з викладачем. Перелік індивідуальних завдань міститься у навчальній програмі до курсу.</p> <p>Також за рішенням кафедри студентам, які брали участь у науково-дослідній роботі (роботі конференцій, студентських наукових гуртків та проблемних груп, підготовці публікацій), а також були учасниками олімпіад, конкурсів, можуть присуджуватися додаткові бали «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника ” (введено</p>

	в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019) – стор. 3.
Неформальна освіта	Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується «Положенням про порядок зарахування результатів неформальної освіти у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №819 від 29.11.2019) - https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/

Викладач

П'ятничук І.Д.